

Кривенчук Анна

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА ТА ЛІТЕРАТУРИ

Стаття присвячена актуальній проблемі розширення світогляду дошкільників, пізнання ними чогось нового, формування особистості дітей засобами мистецтва та літератури.

Ключові слова: виховання, естетична культура, естетичне виховання, естетичне уявлення, краса.

Дошкільний вік має надзвичайно важливе значення для формування особистості дитини. У дошкільному віці діти роблять свої перші кроки у безмежному, складному і загадковому світі. Естетична культура – це є будь-який прояв мистецтва. Вихователь повинен навчити дітей розуміти суть мистецтва, та тим самим він сформує у їхньому розумінні що ж таке естетична культура. Дорослий допомагає дітям зрозуміти, знайти, відчувати красу музики, живопису, поезії, а за допомогою мистецтва, глибше усвідомити це все. Показує дітям що їх оточує навколо: життя людей, природа, різноманітні предмети та її духовні надбання. Взагалі краса це щось незвичайне, вона тісно пов'язана з добротою, теплом, вона може надихати людей на добрі вчинки. Завдання естетичної культури донести дітям правильне розуміння прекрасного у мистецтві і дійсності, прагнення й уміння будувати своє життя за законами краси. Для того щоб у дітей був різнобічний гарномійний розвиток, дуже важливо коли вони тільки починають пізнавати світ, сприймати його по своєму, відкрити для них всі прояви прекрасного, навчити бачити, відчувати та розуміти красу.

Формування естетичних уявлень передбачає запровадження дошкільнят у світ художньої культури: знайомство з діячами культури та їх творами, а також осмислення дітьми образів мистецтва. Однією з найважливіших завдань формування естетичного уявлення є залучення дітей до художньої творчості та формування художньо-творчих здібностей. Всі види художньо-творчої діяльності тісно пов'язані з різними розділами роботи, включеними до педагогічної системи дошкільного виховання. У процесі занять з ознайомлення з навколишнім світом, в тому числі з природою, з розвитку мови, при читанні творів, при слуханні музики діти отримують різноманітні враження, знання, уявлення, відчують різні почуття. Все це є основою творчості.

Механізмом інтеграції є образ, створений засобами різних видів мистецтва та створюваний дітьми у різних видах художньої діяльності: у літературі – слово (образні уявлення, визначення, епітети, порівняння,

метафора); театралізованої діяльності – рухи, жести, міміка, голос, інтонація, пози; музиці - мелодія, ритм, гармонія, динаміка, інтонація та ін.

На думку В. Сухомлинського, краса – могутній засіб виховання чутливості душі. Як наголошував педагог, без розуміння і відчуття прекрасного, без захоплення і натхнення ніколи не стати справжньою людиною, не навчитися боротися зі злом. “Краса – це яскраве світло, що осяває світ, виправляє наш дух, нашу совість, наші почуття й переконання. Через неї відкриваються істина, правда, добро”. Можна залучувати вихованців до різних видів роботи: інсценування, драматизація твору з його творчим переосмисленням, втілення творчого задуму в образотворчій діяльності, виготовлення виробів із різноманітних матеріалів, етюди, пантоміми, пошуково-дослідницька діяльність під час ознайомлення із природою тощо. Той чи інший об'єкт навколишньої дійсності не виступає перед дитиною з самого початку як естетичний об'єкт. Переш ніж стати таким він повинен бути для дитини осмисленим, змістовним, а отже, в найпрямішому розумінні слова "зрозумілим об'єктом". Естетичне ставлення до твору чи до малюнка так само, як і до музичного твору, виникає в дошкільника поступово. Сприймаючи високохудожні твори мистецтва, які правдиво і яскраво відображають дійсність, учні виявляють такі емоції, як радість і обурення, сум і побоювання (за долю героїв твору), ненависть і гнів до ворогів, глибоке хвилювання, викликане трагічною розв'язкою, і т.д.

Розвиваючи естетичні смаки і живлячи думки, література спрямовує прагнення, бажання дітей, виховує в них високу культуру почуттів..

Отже, формування естетичної культури у дітей дошкільного віку повністю залежить від дорослих, вихователів. Вони допомагають дітям побачити всю красу навколишнього світу, показати правильний бік прекрасного. Розширюють світогляд дітей засобами літературних творів, прослухання музики, передавання своїх вражень, почуттів, розглядання картин і тд. Найважливішим завданням є навчити дитину бачити красу оточуючого світу, доброту, щирість, людські цінності. Саме естетична культура пов'язана з літературою, мистецтвом, яка допомагає більш розкрити красу та показати її дітям.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-estetichnoi-kulturi-v-ditej-doskilnogo-viku-zasobami-literaturi-obrazotvorcogo-ta-muzicnogo-mistectva-253970.html>
2. <http://elar.uspu.ru/bitstream/uspu/7437/2/10Artuhowa.pdf>
3. <https://urok.1sept.ru/articles/603595>